

THE JOURNAL OF TURKISH EDUCATIONAL SCIENCES

TÜRK EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

Yıl: 2024

Cilt: 22

Sayı: 2

e-ISSN: 2459-1912

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd>

Kurucu Editör

Prof. Dr. M. Çağatay Özdemir (Emekli)

Alan Editörleri

Prof. Dr. Galip Yüksel
Prof. Dr. Necati Cemaloğlu
Prof. Dr. Gürcü Koç
Prof. Dr. Kemal Öztemel

Editör Yardımcısı

Dr. Aysun Öztürk

Yazım ve Yayın Editörü

Arş. Gör. Kürşat Kaya

Türkçe Dil Düzeltisi

Arş. Gör. Gamze Delioğlu
Arş. Gör. Zekeriya Merdin

İngilizce Dil Düzeltisi

Arş. Gör. Funda Kurt Keskin

Kapak Tasarım

Doç. Dr. Kerim Laçınbay

Dergi Adresi

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Bosna Binası 06500 Beşevler/Yenimahalle-Ankara

İletişim

tebd@gazi.edu.tr

Dizinlenme

EBSCO Education Full Text (H. W. Wilson)
TR Dizin

Yayın hayatına 2003 yılında başlayan Türk Eğitim Bilimleri Dergisi (TEBD), Gazi Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yılda üç kez elektronik olarak yayınlanan ulusal, hakemli ve açık erişimli bir dergidir. Dergide yer alan makalelerde belirtilen görüşlerden makale yazarları sorumludur.

Türk Eğitim Bilimleri Dergisi (TEBD)

Akademik Danışma Kurulu

Ülker Akkutay	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Eyüp Artvinli	Prof. Dr.	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Petek Aşkar	Prof. Dr.	TED Üniversitesi
Ayşegül Ataman	Prof. Dr.	European University of Lefke
Feride Bacanlı	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Gülsün Başkan	Prof. Dr.	Okan Üniversitesi
Necati Cemaloğlu	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Temel Çalık	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Ayhan Demir	Prof. Dr.	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Özcan Demirel	Prof. Dr.	Hacettepe Üniversitesi
Süleyman Doğan	Prof. Dr.	Ege Üniversitesi
Tayip Duman	Prof. Dr.	Bozok Üniversitesi
Ş. Şule Erçetin	Prof. Dr.	Hacettepe Üniversitesi
Fatma Gök	Prof. Dr.	Boğaziçi Üniversitesi
Nezahat Güçlü	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Nurdan Kalaycı	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Hafize Keser	Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi
Hünkar Korkmaz	Prof. Dr.	Hacettepe Üniversitesi
Dinçay Köksal	Prof. Dr.	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Selahattin Öğülmüş	Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi
Yaşar Özbay	Prof. Dr.	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
M. Çağatay Özdemir	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Servet Özdemir	Prof. Dr.	Başkent Üniversitesi
Fulya Yüksel Şahin	Prof. Dr.	Yıldız Teknik Üniversitesi
Mehmet Şişman	Prof. Dr.	Osmangazi Üniversitesi
Nilüfer Voltan Acar	Prof. Dr.	TED Üniversitesi
Halil İbrahim Yalın	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi
Banu Yazgan İnanç	Prof. Dr.	Çukurova Üniversitesi
Binnur Yeşilyaprak	Prof. Dr.	Ankara Üniversitesi
Galip Yüksel	Prof. Dr.	Gazi Üniversitesi

Bu Sayının Hakemleri

Prof. Dr. Adem Özdemir, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Asuman Aşık, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ayhan Ural, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Elif Sazak Duman, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Prof. Dr. Ertuğrul Usta, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Fatma Kırmızı, Pamukkale Üniversitesi

Prof. Dr. Gülgün Alpan, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan Hüseyin Şahan, Balıkesir Üniversitesi

Prof. Dr. İlbilge Dökme, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Kasım Yıldırım, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Efe, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Taşpınar, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Meliha Köse, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Meral Güven, Anadolu Üniversitesi

Prof. Dr. Nevin Güner, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Prof. Dr. Nuri Baloğlu, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Prof. Dr. Oktay Aslan, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Orhan Karamustafaoğlu, Amasya Üniversitesi

Prof. Dr. Pınar Bilasa, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Semra Benzer, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Serap Buyurgan, Başkent Üniversitesi

Prof. Dr. Seyit Ateş, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sezgin Vuran, Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Soner Doğan, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Vicdan Altınok, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yıldız Deveci Bozkuş, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf Uyar, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Zeliha Traş, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Asiye Şengül Avşar, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doç. Dr. Aslıhan İstanbullu, Amasya Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşegül Oğuz Namdar, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doç. Dr. Bahadır Yıldız, Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Banu Yıldız, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Doç. Dr. Burak Delican, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Burcu Durmaz, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Burcu Kalkanoğlu, Trabzon Üniversitesi
Doç. Dr. Canay Demirhan İşcan, Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Cengiz Kesik, Harran Üniversitesi
Doç. Dr. Durmuş Ümmet, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Dürdane Lafcı Tor, Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Elvan İnce Aka, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Esed Yağcı, Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Esra Benli Özdemir, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Esra Eren, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Esra Uçak, Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Ezgi Mor, Kastamonu Üniversitesi

Doç. Dr. Filiz Evran Acar, Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Gülden Gürsoy, Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Haluk Ünsal, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Hatice Bahattin Ceylan, Sinop Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin Ateş, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. İsmail Yelpaze, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Doç. Dr. Kerim Laçınbay, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Demirbağ, Bursa Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Emin Turan, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Doç. Dr. Melihan Ünlü, Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Muhammed Zincirli, Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Müzeyyen Eldeniz Çetin, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Müzeyyen Nazlı Güngör, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Nurhan Öztürk, Sinop Üniversitesi
Doç. Dr. Ozan Korkmaz, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer Gökhan Ulum, Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Özden Demirkan, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Özge Sakaryalı, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Doç. Dr. Safiye Sari Leyla Kodaman, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Selin Urhan, Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Serhat Küçük, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Doç. Dr. Suat Kaya, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Doç. Dr. Süleyman Barbaros Yalçın, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Şermin Metin, Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Doç. Dr. Talip Öztürk, Ordu Üniversitesi

Doç. Dr. Tuğba Belenli, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur Akpur, Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Üzeyir Süğümlü, Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Zeynep Demirtaş, Sakarya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir Durmuş, Anadolu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Cihangir, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Fikriye Sarsıkoğlu, Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Sayan Karahan, Ankara Bilim Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Barış Esmer, Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emine Yavuz, Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif İnci, Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Metin Kuş, Hitit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Uysal, Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sevinç Ergenekon, Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Özcan, Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ümmühan Akpınar Afşin, Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zafer Ayaz, Gazi Üniversitesi
Dr. Emrah Kayabaşı, Bursa Uludağ Üniversitesi
Dr. Enver Yolcu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

Araştırma Makalesi

Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlk Okuma ve Yazma Öğretimine Yönelik Özyeterliklerinin ve Görüşlerinin İncelenmesi 768-793
Serkan Aslan

Araştırma Makalesi

Okul Öncesi Eğitim Programının Taksonomiler Açısından İncelenmesi 794-814
Müge Kunt, Gülhan Yılmaz Bursa

Araştırma Makalesi

Anlamaya Dayalı Tasarım (UbD) Temelli Ters-Yüz Edilmiş Sınıf Modelinin Kimya Derslerinde Öğrenciler Üzerindeki Etkisi 815-841
Yasemin Keskin Çinkaya, Nihal Yurtseven

Araştırma Makalesi

Öğretmenlerin Uyguladıkları İyi Davranış Oyununun Özel Eğitim Okullarındaki Öğrencilerin Sınıf-İçi Davranışlarına Etkisi 842-868
Eylem Dayı, Dilek Köselioğlu

Araştırma Makalesi

Ruh Sağlığı Çalışanlarının Psikolojik Danışma Kuram Belirleme Sorunlarının İncelenmesi 869-885
Ali Güllü

Araştırma Makalesi

İlkokul Dördüncü Sınıf Matematik Dersi Öğretim Programı'nın Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi 886-918
Cumhur Sancaktar Selamet, Eda Gürlen

Araştırma Makalesi

Ortaöğretime Geçiş Sınavlarının (OKS, SBS, TEOG, LGS) Kelime Sayıları ve Sıklıkları Bakımından İncelenmesi 919-943
Mustafa Yıldız, Hasret Kabaran, Zehra Yaşar Sağlık

Araştırma Makalesi

Türkiye’de 2018 Fizik Dersi Öğretim Programı’nda Sürdürülebilir Kalkınma: 9. ve 10. Sınıflar 944-970

Hasan Şahin Kızılcık, Müge Aygün, Esin Şahin, Osman Türk, Nuray Önder Çelikkanlı, Volkan Damlı

Araştırma Makalesi

Davranışsal Müdahalelerde Sosyal Geçerlik: Müdahale Derecelendirme Profili-TR 971-987

Neslihan Ünlüol Ünal, Muhammed A. Karal

Araştırma Makalesi

İkincil Travmatik Stres ile Strese Bağlı Büyüme Arasındaki İlişkide Kendi Kendine Stres Yapmanın Rolü 988-1019

Sema Yazıcı Kabadayı

Derleme Makalesi

Yabancı Dil Öğretiminde Gölgeleme Tekniği 1020-1038

Hilal A. Çifçi, Demet Kardeş

Araştırma Makalesi

Üniversite Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığını Yordamada Sosyal Medya Kullanımı ve Sanal Ortam Yalnızlığının İncelenmesi 1039-1058

Özge Canoğulları, Yasin Yılmaz, Fulya Cenkseven Önder

Derleme Makalesi

Eğitimde Yapay Zekâ Kullanımı: ChatGPT’nin KEFE ve PEST Analizi 1059-1083

Erhan Kutlucan, Süleyman Sadi Seferoğlu

Derleme Makalesi

Ters Yüz Öğrenme Konusunda Yapılan Araştırmaların Bibliyometrik Analizi 1084-1098

Ali Ateş, Halük Ünsal

Derleme Makalesi

“Web Tabanlı Erken Matematik Aile Destek Programı (WEB-MAT)” Projesi 1099-1115

Yasemin Aydoğan, Arzu Özyürek, Ebru Kılıç Çakmak, Gürcü Koç, Tuba Mumcu, Abdülbaki Ergel, Büşra Şen Bilici, Gizem Yıldız, Kübra Çiftçi Aktürk, Bilgi Ece Serdar

Araştırma Makalesi

Lise Matematik Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Öz Yeterlik Algılarının Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi 1116-1146

Akile Demirel, Mehmet Taşpınar

Araştırma Makalesi

4-6 Yaş Aralığındaki Çocukların Problemliliği Teknoloji Kullanımı ve Annelerin Ebeveynlik Stres Düzeylerinin Çocukların Dikkat Düzeylerini Yordayıcı Rolü 1147-1171
Burcu Bağcı Çetin

Araştırma Makalesi

Adalet Değeri İçselleştirme Ölçeği (ADİÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 1172-1195
Neslihan Özdemir, Selma Yel

Araştırma Makalesi

Yapay Zekâ Okuryazarlığı Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması 1196-1211
Tuğba Eniş Erdoğan, Subhan Ekşioğlu

Araştırma Makalesi

Dezavantajlı Bölgelerde Yaşanan Öğretmen Sirkülasyonunun Sebepleri, Sonuçları ve Çözüm Önerilerine İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri 1212-1242
Sait Özdemir, Ayşe Kazancı Tınmaz

Araştırma Makalesi

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 5 Yaş Çocuklarına Yönelik Fen Eğitiminde Bilgisayar Destekli Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımı 1243-1265
Kübra Karaçalı, Esra Benli Özdemir

Derleme Makalesi

Anne Dili Türkçe Olmayan Çocukları Konu Edinen Çalışmaların İncelenmesi 1266-1286
Seyit Ateş, Mustafa Öztürk

Araştırma Makalesi

Müzik Öğretmenlerinin Mülteci Öğrencilere Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi 1287-1313
Ömer Üçer, Berkcan Kayaarslan, Erkan Tonyalı, Ömer Bilgehan Sonsel

Araştırma Makalesi

21. Yüzyıl Becerileri Işığında 2018 Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nın İncelenmesi 1314-1348
Serap Tüfekçi Aslım, İlknur Tanrıku, Ömer Faruk Dağ, Livan Ozan Atas

Araştırma Makalesi

Türkiye'de Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın Uygulanabilirliğinin Alan Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi 1349-1383
Nagihan Uysal, Sevda Ceylan Dadakoğlu

Araştırma Makalesi

Okul Yöneticilerinin Gösterdikleri Dağıtımçı Liderlik Davranışları ile Öğretmenlerin Yenilikçi İş Davranışı İlişkisi 1384-1405

Birsel Özkan, Yener Akman

Derleme Makalesi

Kriz Durumlarında Eğitim Programının Rolü ve İşlevi Üzerine Teorik Bir Çözümleme 1406-1437

Etem Yeşilyurt, Mehmet Yılmaz Keskin, Mehmet Okur

Araştırma Makalesi

Sosyal Bütünleşmeyi Teşvik Eden Öğretmenler: Mültecilerin Dâhil Edilmesi için Sanat Temelli Yaklaşım 1438-1472

Pervin Oya Taneri, Özlem Yeşim Özbek

Derleme Makalesi

Diyalojik Öğretim Konusunda Yapılan Bilimsel Araştırmaların Bibliyometrik Analizi 1473-1496

Duygu Yüceer

Derleme Makalesi

Fen Eğitiminde Ekogirişimcilik Modeli 1497-1523

Mevlidiye Yılmaz, Mahmut Selvi

Derleme Makalesi

Tesadüfi Öğrenmenin Tematik Çerçevesinin Belirlenmesi 1524-1550

Abdullah Tereci, Nazan Sezen Yüksel

Araştırma Makalesi

Kariyer Araştırma Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 1551-1576

Oğuz Mercan, Kemal Öztemel

Araştırma Makalesi

Sanat Eğitiminde Görsel Algının Geliştirilmesine Yönelik Bir Yöntem Önerisi 1577-1600

Aykut Ateş, Meliha Yılmaz

Araştırma Makalesi

Yaratıcı Drama Etkinliklerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Sesli Okumalarına Etkisi: Karma Yöntem Araştırması 1601-1627

Nesrin Doğan Kuşan, Hatice Coşkun Sönmez

Araştırma Makalesi

Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Stresleri Üzerinde Kariyer Kaynaklarının Rolü
..... 1628-1644

Mustafa Akbağ, Elifnur Karagöz, Ahmet Ayaz
